

Innspill fra Skien kommunes folkehelsegruppe til Temaplan for helse og mestring 2026-2038

Takk for mulighet til å spille inn så tidlig i arbeidet med kommunens temaplan for helse og mestring.

Om planens plass og funksjon i lys av plansystemet

Slik det visuelt presenteres i kommunens planstrategi ([Innledning](#)), skal temaplaner inneholde informasjon som knytter samfunnsplanen sammen med LDIP for kommunen. Temaplaner skal ifølge kommunal planstrategi omhandle et tema – og i dette tilfellet er det helse og mestring som er temaet for planen.

Spørsmål: er temaplanene tenkt å være sektorovergripende, og således gi føringer videre til alle kommunalområder?

Planen bør uansett fokusere på føringene for den grønne, den attraktive og den inkluderende kommunen:

Område	Hovedmål	Relevans i Temaplan for helse og mestring (ja/nei)
Grønn kommune	KLIMA: omstilling til lavutslippssamfunn	Ja
	NATUR: styrker naturmangfoldet, matjord og friluftsområder	Nei
	MILJØ: minimerer forurensing og avfall	Ja
Attraktiv kommune	LEVENDE SENTRUM: vakkert og levende sentrum	Nei
	NÆRING OG ARBEIDSPLASSE: mangfoldig næringsliv som skaper nye jobber	Ja
	BOLIGER: boliger som dekker alles behov	Ja
Inkluderende kommune	TRYGG OPPVEKST: barn er trygge og vokser opp som robuste individer	Ja
	ARBEID OG FOLKEHELSE: alle har tilbud om arbeid eller aktivitet som skaper mening, tilhørighet og mestring	Ja
	ALDERSVENNLIG SAMFUNN: fremmer deltakelse og livskvalitet	Ja

Vi mener ikke det er tilstrekkelig at temaplan for helse og mestring kun svarer opp hovedmålet «aldersvennlig samfunn», da også arbeid og folkehelse, boliger (attraktiv kommune) og ikke minst klima og miljø er viktige områder også for kommunal helsesektor.

For de hovedmålene som anses relevante for temaplan for helse og mestring, mener vi det i temaplanen bør lages koblinger inn mot delmålene til disse aktuelle hovedmålene.

Vi mener videre temaplanen bør benytte kommunens to hovedstrategier, nemlig samarbeid og innovasjon. Tverrsektorielt samarbeid blir viktig for å sikre optimal bruk av ressurser både innen helse og mestring og innen andre områder i kommunen fremover.

Om kunnskapsgrunnlaget for utarbeidelse av planen

Planen bør bygge på samme kunnskapsgrunnlag som kommunens samfunnsplan, se [Del 2: Bakgrunnskunnskap](#). Planstrategien bygger også på kilder som SSB, Telemarksforskning, Telemark fylkeskommune og gjeldende folkehelseoversikt for Skien kommune, se [Folkehelseoversikt Skien kommune](#). Folkehelseoversikten som kunnskapsgrunnlag skal revideres i 2027, men arbeidet påbegynnes høsten 2026. Det kan være hensiktsmessig å koble sammen deler av arbeidet med ny folkehelseoversikt, og arbeidet med temaplan for helse og mestring.

Ut over dette bør planen også bygge på følgende:

- [Nasjonale og regionale mål og føringer](#)
- [Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027: Kortere ventetider og en felles helsetjeneste - regjeringen.no](#)
- [Meld. St. 15 \(2022–2023\) - regjeringen.no](#) – Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar
- [NOU 2023: 4 - regjeringen.no](#) – Tid for handling
- [Prioritering i helse- og omsorgstjenesten - Helsedirektoratet](#)
- [Nasjonal helseberedskapsplan - regjeringen.no](#) og øvrige nye føringer for sivil-militært helseberedskapssamarbeid og krav til totalberedskap

Vridning av fokus for kommunale helsetjenester

Folkehelsegruppa ønsker å spille inn behovet og betydningen som også løftes i nasjonale og regionale føringer, for å dreie tjenestene fra reparerende og behandlende til forebyggende og helsefremmende. Dersom vi ikke reduserer tilsig og omfang av sykdomsbyrde som trenger helse- og omsorgstjenester, vil det ikke være tilstrekkelig med personellressurser til å kunne tilby tilsvarende tjenester som i dag. Det trengs i tillegg fokus på prioriteringer og ikke minst forventninger fra og til omgivelsene (inkl.pårørende). Et vesentlig område er hvordan man går i dialog med pårørende for å finne riktig samhandlingsnivå og arenaer. Alle disse fokusområdene bør inngå i temaplan for helse og mestring 2026-2038.

Viser også til [Utvalg om prioritering av folkehelsetiltak - regjeringen.no](#) som beskriver arbeidet med å sikre en prioriteringsveileder også for forebyggende og helsefremmende tiltak i kommunen.

Folkehelsegruppa mener også det ligger et uutnyttet potensiale for «mestringstjenester» utenfor helsesektoren, og at dette perspektivet bør tas inn i temaplanen; frivillighet, idrett og kulturarenaer kan bidra med mye innsats som kan utsette behovet for kommunale helsetjenester og kommunale institusjonstjenester. På denne måten utvides perspektivet på «helse og mestringstjenester» til også å gjelde områder utenfor kommunale helsetjenester.